

Erdal
Bahçivan

'Finansal kırılganlık yüksek'

İSTANBUL Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, araştırmaya ilişkin değerlendirmesinde, "Bir önceki yıl finansal giderleri yüzde 73 artan **İkinci 500** Büyük şirketin, 2014 yılında bu kayıplarını önemli ölçüde telafi ettikleri anlaşılıyor. Şirketlerin finansman giderlerini yüzde 5

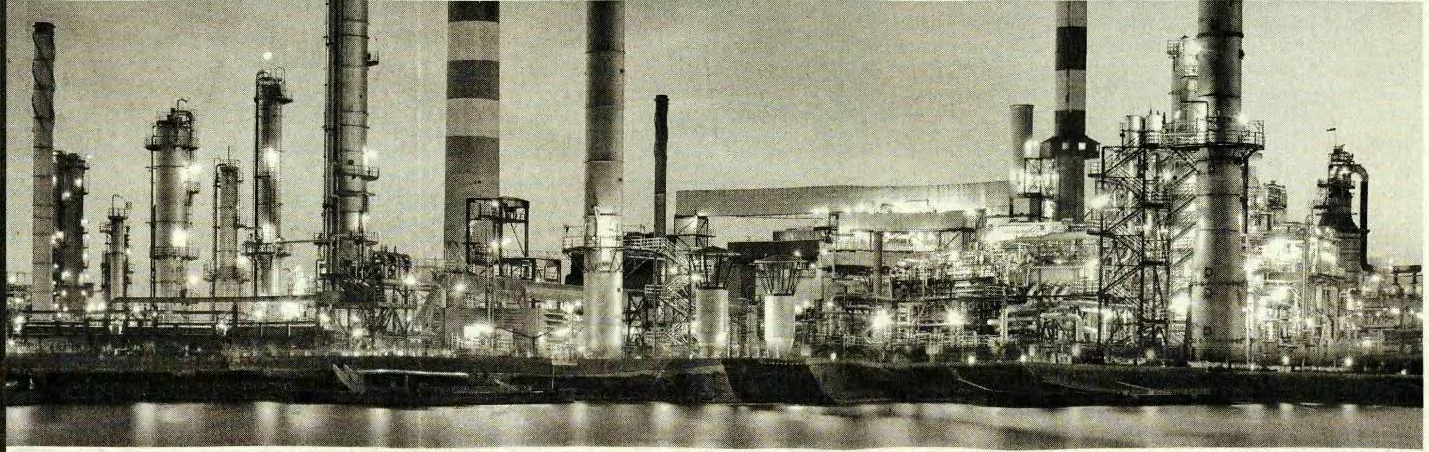
azaltmış olması bu anlamda sevindirici. Bu durum, finansal dalgalanmaların yüksek seyrettiği bir yılda, şirketlerin finansman yönetiminde geçmiş yıllara göre daha yaratıcı ve verimli bir yol izleyebildiklerini ortaya koyuyor" dedi.

Dünya ortalaması yüzde 70 civarında olan borç/öz kaynak ora-

nının, 2014'te bir önceki yıla göre azalmasına rağmen halen yüzde 150'lerin üzerinde olmasına dikkat çeken Bahçivan, "Bu durum, **İkinci 500**'deki şirketlerimizin finansman yönünden kırılganlığının, birinci 500'e göre çok daha yüksek olduğunu gösteriyor" ifadesini kullandı.

İkinci 500'deki şirketler BORÇ BAĞIMLISI

ISO İkinci 500 araştırmasına göre, şirketlerin borç/öz kaynak oranı 2014'te yüzde 151.6 oldu. Toplam borçların toplam varlıklar içindeki payı da yüzde 60.2 ile oldukça yüksek bir seviyede gerçekleşti

RECEP ERÇİN

recap@aydinlikgazete.com

İstanbul Sanayi Odası (ISO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. ISO geçen ay ise, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu kamuoyu ile paylaşmıştı.

ISO İkinci 500 araştırmasına göre; şirketlerin 2014 yılındaki üretimden satışları yüzde 12.9 artarak 71.8 milyar TL'ye çıktı. Net satışları ise yüzde 11.3 artışla 81.9 milyar TL'ye ulaştı. Faaliyet kârları 2014 yılında yüzde 15.2 artarak 6.1 milyar TL'ye yükseldi. Şirketlerin finansman giderleri 2013 yılında yüzde 73.8 oranında artmıştı. 2014'te ise yüzde 5 azalarak 2.5 milyar dolara gerilediği görüldü. Böylece 2013'te faaliyet kârının yüzde 50.6'sı finansmana gitmişken bu oran 2014'te

yüzde 41.7'ye geriledi. 2014 yılında ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu yüzde 7.5 oranında bir faaliyet kârına sahip oldu. Bu oran Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6.4'te kalmıştı.

YÜKSEK BORÇLULUK

ISO'nun araştırmasına göre, İkinci 500'deki toplam borçların toplam varlıklar içindeki payının yüzde 60.2 ile oldukça yüksek bir seviyede olduğu görüldü. Bu durum İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun mali yapısında öz kaynaklar aleyhine bir kompozisyona işaret etti. Bu veriler, şirketlerin borç bağımlılığının ve öz kaynak ihtiyacının sürmekte olduğu ortaya koydu. İkinci 500'ün toplam borçlar/öz kaynaklar dengesinde son 10 yıldır öz kaynaklar aleyhine oluşan bozulma, 2014'te az da olsa düzelmeye başladı. ISO İkinci 500'de toplam borç/öz kaynak oranı 2012 yılında 133.5 iken, 2013 yılında 25 puana yakın artarak 157.8 olmuştu. 2014 yılında ise bu oran 151.6'ya indi. Araştırmaya göre, 2013 yılında yüz-

de 157.8 ile zirveye çıkan borç/öz kaynak oranının 2014 yılında gerilemesi, büyük ölçüde şirketlerin kârlılık ve öz kaynak yaratma olanaklarındaki iyileşmeden kaynaklandı. Bu oranın gerilemesinde döviz cinsi borçların 2014 yılında daha sınırlı büyümesinin de etkisi bulunuyor.

FAALİYET DIŞINDA ARTIŞ

ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda özkaynakların toplam varlıklar içindeki payı 2007 yılında yüzde 47.6 iken, 2014 yılında yüzde 39.8 oldu. 2013'e göre yükselme gözlemlense de araştırma "bu oranın hala sürdürülebilir bir borç/öz kaynak ilişkisi olmaktan uzak" olduğu ifade edildi. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda, 2014 yılında toplam aktifler cari olarak yüzde 14.5 artarken, özkaynaklar yüzde 17.4, toplam borçlar ise yüzde 12.7 oranında arttı. İkinci 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirleri, 2013 yılında yüzde 153.2 oranında azalmışken, 2014 yılında yüzde 219.3 arttı ve 736.5 milyon TL oldu.

ISO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014'ün En Büyük 10 Sanayi Kuruluşu

2013 Sıra No	2014 Sıra No	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
-	1	Hekimoğlu Un	212.578.183
184	2	ORMA Orman Mahsulleri	211.926.909
21	3	BAŞTAŞ Başkent Çimento	211.817.249
56	4	Frimpeks Kimya	211.812.855
160	5	Uğurdemir Halı	211.326.603
29	6	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
-	7	BPO B-Plas Plastic	210.850.654
66	8	Kaplan Kardeşler Halı	208.518.475
87	9	Abdioğulları Plastik	207.932.745
-	10	Karadere Tarım	207.693.276

Not: (-) işaretler, geçen yıla göre Birinci 500'den İkinci 500'e düşen kuruluşları göstermektedir.

İkinci 500 büyük sanayi açıklandı

■ **İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)**, geçen ay kamuoyu ile paylaştığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırmasının ardından, "Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırmasını da dün açıkladı. Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırmasında ilk sırayı, Hekimoğlu Un Fabrikası, ikinci sırayı ORMA Orman Mahsulleri üçüncü sırayı ise BAŞTAŞ Başkent Çimento aldı.

Küçük sanayici büyüklerle fark attı

İSO'NUN **ikinci**
500 büyük şirketi
2014'te satış ve
kârlılıkta ilk 500'ü
geçti. Kârlarını
yüzde 106 artırdı.
İlk 500'ün faaliyet
kârı ise yüzde 16.4
düşerken, **ikinci**
500'ünki yüzde
15.2 arttı. ● **7**

Kârlılıkta devlere fark attılar

İstanbul Sanayi Odası, sanayinin ikinci büyük 500 şirketini de açıkladı. İlk 500'e göre birçok göstergede daha iyi bir performans gösteren **İkinci 500**'ün 2014'teki toplam dönem kârı yüzde 106 artarak 4,5 milyar lira oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırmasını dün açıkladı. Sonuçlar, **İkinci 500**'deki sanayicilerin toplam satışlarını ve özellikle kârlarını 'İlk 500'deki sanayi şirketlerinden daha iyi artırdığını' gösteriyor.

71,8 milyar liralık satış

Sonuçlara göre 2014 yılında **İkinci 500**'deki şirketler bir önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 12,9 artırarak 71,8 milyar liraya çıkardı. İlk 500'ün üretimden satışları ise yüzde 9,9 artışla 421 milyar liraydı.

İkinci 500'ün geçen yılki cirosu ise yüzde 11,3 artışla 81,9 milyar liraya ulaştı. İhracatları ise yüzde 5,4 düşüşle 9,5 milyar dolara indi.

426 firma kâr açıkladı

İkinci 500'ün toplam dönem kârı (zararı) yüzde 106,2 artarak 4,5 milyar lira oldu. Bu tür kâr

'İlk 500'de yüzde 22,4 artışla 27,1 milyar liraydı.

Ayrıca İlk 500'ün faaliyet kârı yüzde 16,4 düşerken, **İkinci 500**'ün bu tür kârı yüzde 15,2 arttı.

İkinci 500'ün satış kârlılığı da yüzde 5,6'ya yükseldi ve son 10 yılın en yüksek oranı olarak dikkat çekti. Zaten **İkinci 500**'de 2013'te 377 şirket kâr, 123 şirket zarar açıklarken, bu 2014'te 426 şirket kâr, 74 firma zarar şekline döndü.

Özkaynağa yöneldiler

Yine 2014 yılında finansman giderleri yüzde 5 azalışla 2,6 milyar liraya gerileyen **İkinci 500**'ün özkaynak yapısı da 2014 yılında iyileşti. 2013 yılında yüzde 157,8 olan borç/özkaynak oranı 2014 yılında yüzde 151,6'ya geriledi. **İkinci 500**'de toplam varlıklar içinde özkaynak payı 2013'e göre 1 puan artarak yüzde 39,8'e yükseldi. Ancak bu oran 2007'de yüzde 47,6'tıydı. ■ **İSTANBUL (Bugün)**

Üretim dışı gelir yüzde 219 yükseldi

İkinci 500'ün döviz pozisyon kazancı, faiz gibi üretim faaliyeti dışı geliri, 2014 yılında dikkat çekici şekilde arttı. Bu gelir geçen yıl yüzde 219,3 artışla 736,5 milyon liraya çıktı.

Bu tür gelirler İlk 500'de yüzde 80,6 artarak 13,6 milyar liraydı. Bu tür gelirlerin **İkinci 500**'ün dönem kâr ve zarar

toplamındaki payı da yüzde 16,2 oldu. Üretim dışı gelirlerdeki artış, İkinci 500'deki sanayicilerin dövizdeki hareketliliği iyi yönettiğini de gösteriyor. Çünkü bu şirketlerin kambiyo kârları yüzde 33,3 artarken, kambiyo zararları yüzde 9,2 düştü.

İstihdam artışı az

İkinci 500'e giren sanayi şirketlerinde, çalışan sayısı çok sınırlı arttı. Geçen yıl bu şirketlerde çalışan sayısı yüzde 0,8 yükseldi ve 224 bin 437 kişi oldu. İlk 500'de artış yüzde 5,3'tü.

Ar-Ge uyarısı yaptı

Sonuçları değerlendirilen ve bu kapsamda sanayinin geleceği için Ar-Ge ile teknolojiye özel vurgun yapan **İSO** Yönetimi Kurulu Başkanı Erdal Barçın, "Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlara oranı 2013'te 2014'e göre hafif bir artış gösterdi:

Ancak yüzde 0,31 gibi düşük seviyelerde kalması, bu alanda henüz yeterli yol alamadığımızı ortaya koymaktadır" dedi.

95 yeni şirket girdi

İkinci 500 sıralamasına 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013'te İlk 500'deydi. 68 kuruluş ise geçen yılki **İSO** 1000 sıralamasının dışından geldi.

2014	2013	Şirket adı	Üretimden satış (1)
1	-	Hekimoğlu Un	212.578.183
2	184	ORMA Orman	211.926.909
3	21	BAŞTAŞ Çimento	211.817.249
4	56	Frimpeks Kimya	211.812.855
5	160	Uğurdemir Halı	211.326.603
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7	-	BPO B-Plas Plastik	210.850.654
8	66	Kaplan Kardeşler Halı	208.518.475
9	87	Abdioğulları Plastik	207.932.745
10	-	Karadere Tarım	207.693.276
11	12	Bursa Çimento	207.034.124
12	3	Teksüt Süt Mamülleri	206.897.381
13	-	Klimesan Klima	206.844.308
14	-	Durum Gıda	206.700.175
15	85	Cevher Döküm	206.625.159
16	-	Bekaert Kartepe Çelik	206.078.397
17	131	Poyraz Poyraz Fındık	205.950.276
18	36	Santa Farma İlaç	204.937.178
19	6	Felda İffco Gıda	204.329.204
20	108	Eruşlu Tekstil	204.211.700
21	127	Doğuş Yiyecek	204.157.642
22	22	Çetinkaya Mensucat	203.906.930
23	7	Yurtbay Seramik	203.806.551
24	14	Roma Plastik	203.649.961
25	-	ANATEKS Anadolu	202.644.388

Not: Hekimoğlu Un, 2014 yılında 212 milyon 578 bin 183 liralık üretimden satış gerçekleştirdi.

500 büyük, çarkları kıt finansmanla döndürdü

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun verileri, şirketlerin esas faaliyetlerinden elde ettikleri kârların önemli kısmını hâlâ finansman giderine harcadıklarını ortaya koydu

Sıralama	İkinci 500'deki	Öretimden
2014	ilk 20 kuruluş	satışlar (Net)
2013		(Bin TL)
1	-	Hekimoğlu Un 212.578
2	184	ORMA Orman 211.926
3	21	BAŞTAŞ 211.817
4	56	Frimpeks Kimya 211.812
5	160	Uğurdemir Halı 211.326
6	29	SCA Yıldız Kâğıt 210.908
7	-	BPO B-Plas Plastic 210.850
8	66	Kaplan Kardeşler Halı 208.518
9	87	Abdioğulları Plastik 207.932
10	-	Karadere Tarım 207.693
11	12	Bursa Çimento 207.034
12	3	Teksüt Süt 206.897
13	-	Klimasan Klima 206.844
14	-	Durum Gıda 206.700
15	85	Cevher Döküm 206.625
16	-	Bekaert Kartepe Çelik 206.078
17	131	Poyraz Fındık 205.950
18	36	Santa Farma İlaç 204.937
19	6	Felda Ifco Gıda 204.329
20	108	Frisulu Tekstil 204.211

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 'Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' 2014 araştırmasında ilk sırayı, 212.6 milyon liralık üretimden satışı ile 2013 yılı çalışmasında Birinci 500 içinde 492. sırada bulunan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı.

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014'te yüzde 12.9'luk artışla 71.8 milyar lirayı buldu. Şirketlerin esas faaliyet kârlılıklarına bakıldığında, 2013'te esas faaliyet kârını 5.3 milyar liraya çıkararak yüzde 50'ye yakın artıran **İkinci 500** Büyük kuruluşun geçen yılı esas faaliyet kârı yüzde 15'lik artışla 6.2 milyar lira oldu. **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu 2014'te yüzde 7.5 oranında faaliyet kârı elde etti. Bu oran Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6.4 olmuştu.

Gelirlerde artış

İkinci 500'ün geçen yıl dikkat çeken mali göstergelerinden biri de üretim faaliyetleri dışındaki gelirlerindeki artış oldu. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013'te yüzde 153.2 oranında azalırken, 2014'te yüz-

de 219.3'lük artışla 736.5 milyon liraya yükseldi.

Dönem kâr ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif kârlılığını da 2014'te son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5.5'e çıkaran **İkinci 500** şirketleri, öz kaynak kârlılığını da yüzde 13.9'a yükselterek son on yılın en yüksek seviyesini yakaladı. Açıklamada "Görece iyileşen bu ras-yolara karşın, **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansal tabloları, şirketlerin esas faaliyetlerinden elde ettikleri kârların önemli bir kısmını hâlâ finansman giderine harcadıklarını ortaya koyuyor" denildi.

İkinci 500 şirketleri bir önceki yılı göre 2014'te istihdamını 2 bin kişi artırdı. 2014'ün ilk 10 sırasında yer bulan şirketlerin hiçbirinin 2013 sıralamasının ilk 10 şirketi arasında bulunmaması dikkat çekti. 2014'te **İkinci 500** Büyük sıralamasına 95 yeni şirket girdi. ● Ekonomi Servisi

Katmerciler 199. sıraya yerleşti

Toma üretimi ile gündemden düşmeyen Katmerciler Araç Üstü Ekipman Sanayi ve Ticaret AŞ, 2014'te **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu listesinin 199. sırasında yer aldı. Geçen yıl bilgilerini paylaşmayan şirket 2012'de elde ettiği 124 milyon liralık üretimden satış geliriyle listede 177'nci sırada yer alırken, 269 basamak birden yükselme başarısı göstermişti. Katmerciler'in geçen yıl üretimden satışları 151 milyon 599 bin TL'yi aştı. **İkinci 500**'de isminin açıklanmasını istemeyen firma sayısı geçen yıla göre 30'dan 41'e çıktı.

Osman Arolat

osman.arolat@dunya.com

Gönül istiyor ki ISO İkinci 500 değil KOBİ 500 açıklanabilsin...

AROLAT'TAN

Başlıkta yer alan talebimi ISO yönetimine birkaç yıl önce iletmış, genel sekreter ile bir değerlendirme yaptığımızda ISO İkinci 500 yerine, KOBİ 500 olarak hazırlanmasının gerekli veri elde etme açısından mümkün olamayacağı bilgisini edinmiştim.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın dünkü yazılı açıklamasında yer alan "Bu bağlamda KOBİ'lerin potansiyeline ve teknoloji faaliyetlerine verilecek desteğin önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum. Geçen yıl gerek içeride, gerekse dışarıda durgunluk ve yüksek rekabet koşullarına karşın, İkinci 500'de yer alan şirketlerimizin istihdam yaratma çabaları sürmekte. Şirketlerimiz istihdamlarını yüzde 1 oranında artırmayı başarmıştır" değerlendirmesi ve "KOBİ nitelikli kuruluşların performansını mercek altına aldık" cümlesi, önceki yıllardaki talebimi tekrarlamama yol açtı. KOBİ 500 araştırmasının yapılmaya başlanması ve süreklilik kazanması ekonomimizin gelişmesini, KOBİ'lerin payının ne olduğunu, istihdam artışını, teknolojik gelişmeyi daha iyi izleyebilmemize yol açacaktır. Şimdi ISO İkinci 500 sonuçlarıyla ilgili bazı verileri kısa kısa değerlendireyim:

- Önce ilk 500 ile bazı kıyaslamalar. Üretimden satışlarda İlk 500'deki artış yüzde 8.3 iken İkinci 500'de yüzde 12.9. İhracat da ilk 500'de binde 7 gerilerken, İkinci 500 ise yüzde 5.4 gerilemiş. İlk 500 öz kaynağı bir yıl öncesine göre, yüzde 6.1 artarken, İkinci 500'de

artış 17.4 olmuş. Faiz giderleri İlk 500'de yüzde 31.2 artarken, İkinci 500'de yüzde 14.2'de kalmış. Satış karlılıkları, aktif karlılıkları ve öz kaynak karlılıkları birbirine çok yakın seyretmiş.

- 2013'te İkinci 500 firmanın 377'si yüzde 75.4'ü kar, 123'ü yüzde 24.6'sı zarar açıklarken 2014'te kar eden firma sayısı 426'ya oranı yüzde 85.2'ye yükselirken, zarar eden firma sayısı 74'e yüzde 14.8'e gerilemiş. İkinci 500'de kar eden firma sayısı belirgin bir artış göstermiş.

- İkinci 500'de 2013'te 71 firma yüzde 14.2'si yabancı sermayeli iken, 2014'te sayıları 95'e oranları yüzde 15'e çıkmış durumda. Bunların 68'i yüzde 15'i listeye yeni giren firmalar iken, 27'si yüzde 5.4'ü İlk 500'den düşen firmalar.

- İkinci 500'ün üretiminin teknolojik özellikleri olumsuz bir tablo ortaya koyuyor. 225 firma yüzde 45'i düşük teknoloji, 130 firma yüzde 26.1'i orta düşük teknoloji, 131 firma yüzde 26.2'si ise orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürün üretiyorlar. Bu da Bahçivan'ın KOBİ'lere desteği vurgulamasını haklı kılıyor.

- Bunun bir nedenini de Ar-Ge harcamalarında görüyoruz. İkinci 500'ün Ar-Ge harcamaları bir yıl öncesine göre, yüzde 29.3 gibi çok yüksek oranda bir artış gösteriyor. Buna karşın geline mesafe olması gerekenden çok uzak. Şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge'ye ayırdıkları pay sadece binde 3.

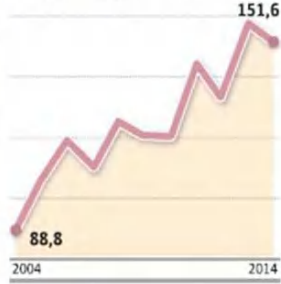
Doğaldır ki ISO İkinci 500 çalışmasından çıkarılabilecek başka sonuçlar da olacaktır. Benim kısaca altını çizdiğim konular bunlar...

İkinci 500'de kâr arttı borçlanma hız kesti

Ağırlıklı KOBİ niteliğindeki İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, yüksek borç/öz kaynak oranına rağmen, 2014'te ilk 500'e göre genel olarak daha başarılı bir performans ortaya koydu

İstanbul Sanayi Odası'nın araştırmasına göre, 2014'te İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun borçlanma hızı yavaşlarken, finansman giderleri azaldı ve kârlılık oranları artış gösterdi. İkinci 500'deki şirketler, bilanço büyümesini ağırlıklı olarak öz kaynaklarıyla gerçekleştirdi. İkinci 500'de üretimden satışlar yüzde 13, vergi öncesi dönem kârı-zararı yüzde 106 arttı. Karda ki yüksek oranlı artış, baz etkisi ile yüzde 219 artan faaliyet dışı gelirlerden kaynaklandı. Şirketlerin ihracatı ise yüzde 5,4 azaldı. /10-11

**İkinci 500 BSK'da
borç/öz kaynak oranı**

İSO İKİNCİ 500'ÜN BÜYÜKLERİ

Üretimden satışlar (net; bin TL)

1. Hekimoğlu Un	212.578
2. ORMA Orman Mahsulleri	211.927
3. BAŞTAŞ Başkent Çimento	211.817

İhracat (bin \$)

1. Prekons İnşaat	105.511
2. ATK Tekstil	103.469
3. Cevher Döküm	97.442

Dönem kârı VÖ (bin TL)

1. ÇİMTAŞ Çelik	104.963
2. (Adını açıklamadı)	-
3. ÇİNKOM Çinko Kurşun	74.112

İKİNCİ 500'ÜN PERFORMANSI

(Bir önceki yıla göre değişim; %)

	2013	2014
Üretimden satışlar (net)	11,3	12,9
Dönem kâr/zararı topl.	-30,2	106,2
Brüt katma değer (Ür.Fiy.)	22,3	16,2
İhracat	3,7	-5,4
Özkaynak	8,7	17,4
Aktif toplamı	20,0	14,5
Toplam borçlar	28,5	12,7
-Kısa vadeli	15,8	13,4
-Uzun vadeli	61,8	11,5
Ödenen faizler	26,2	14,2

'KIRILGANLIK YÜKSEK'

Raporun bulgularını değerlendiren ISO Başkanı Erdal Bahçıvan, 2014'te gerilemekle birlikte, İkinci 500'de yüzde 150'ler düzeyindeki borç/öz kaynak oranının, büyüklere göre daha yüksek bir kırılmanlığa işaret ettiğine dikkat çekti. Bahçıvan, küçük ölçekli şirketlerin 2014'te kit finansman kaynaklarını "iyi" kullandıklarını söyledi.

İkinci 500'de borçlanma hızı düştü, kârlılık oranı arttı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014" listisini açıkladı. Buna göre, İkinci 500 listesindeki kuruluşlar, 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışları yüzde 12,9 arttırarak 81,9 milyar TL'ye çıkardı; net satışlardan da yüzde 11,3'lük artışla 81,9 milyar TL elde etti. Listede ilk sırayı, 2013 yılında Birinci 500 içinde 492. sırada yer alan Hekimoglu Un Fabrikası 212,6 milyon TL'lik üretimden satışı ile yer aldı. İkinci sırada, 211,9 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ORMA Orman Mahsulleri bulunuyor. Bu yılın İkinci 500'ünün üçüncü sırasına ise 211,8 milyon TL'lik üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento'nun oldu.

Mali dalgalanmalar iyi yönetti

Araştırma sonuçları incelendiğinde, İkinci 500'ün öz kaynakların toplam varlıklar içindeki 2014'te yüzde 39,3'e yükseldiği görülüyor. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda, 2014 yılında toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, öz kaynaklar yüzde 17,4, toplam borçlar ise yüzde 12,7 oranında arttı. İSO İkinci 500 kuruluşları, 2014 yılında aktif bilanço büyümesini daha da hızla öz kaynakları ile gerçekleştirdi. Bu da İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansal kalite oranının iyileştiği şeklinde değerlendirildi. Araştırma sonuçlarına göre, vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 106,2 oranında arttı. Buna karşın toplam borçları ise sadece yüzde 12,7 yükseldi. İSO'dan yapılan açıklamaya göre, bu veriler İkinci 500'ün, 2014 yılında yaşanan mali dalgalanmaları daha iyi yönettiğini, mali yapı açısından sağlıklı bir gelişme içinde olduğunu gösteriyor.

Faaliyet kârında ilk 500'ü solladı

Veriler daha detaylı incelendiğinde, İkinci 500'ün üretimden satışları 2014 yılında yüzde 12,9'luk bir artış ile 81,9 milyar TL'ye ulaştı. Şirketlerin geçen yılki esas faaliyet kârlılıkları ise, önceki yıla göre 2013 yılında esas faaliyet kârı 5,3 milyar TL'ye çıkarak yüzde 50'ye yakın arttı. İkinci 500'ün büyük kuruluşların geçen yılki esas faaliyet kârı ise yüzde 15'lik artışla 6,2 milyar TL oldu. 2014 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu yüzde 7,5 oranında bir faaliyet kârına sahip oldu. Bu oran Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6,4'tü. 2014 yılında İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu'nda EBITDA/FAVÖK (Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar), mutlak büyüklük olarak 8,9 milyar TL olarak hesaplandı. İkinci 500 kuruluşlarının FAVÖK / net satışlar oranı 2013 yılında yüzde 9,4 iken 2014 yılında yüzde 10,9'a yükseldi. Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda bu oran yüzde 10,7 olarak ortaya çıktı.

Öz kaynak kârlılığında yükseliş

İSO İkinci 500 Sanayi Kuruluşu'nun olumlu gelen verilerinden biri de satış kârlılığı. 2014 yılında yüzde 5,6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak dikkat çekiyor. Aktif kârlılığında da 2014 yılında son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5,5'e çıkarak İkinci 500 şirketleri, yine öz kaynak kârlılığını da yüzde 13,9'a yükselterek son on yılın en yüksek seviyesini yakaladı. İkinci 500'ün toplam borçlar / öz kaynaklar dengesinde son 10 yıldır öz kaynaklar aleyhine oluşan bozulmanın geçen yıl biraz düzelmeğe başladığı görülüyor. İkinci 500'de toplam borç / öz kaynak oranı 2012 yılında 133,5 iken, 2013 yılında 25 puana yakın artarak 157,8 olmuştur. 2014 yılında ise bu oran 151,8'ye indi.

İKİNCİ 500 LİSTESİNDEKİ İLK 40 ŞİRKET

2014	2013	Kuruluş	Üretimden Satışlar (TL)
1	-	Hekimoglu Un Fabrikası	212.578.183
2	184	ORMA Orman Mahsulleri	211.926.809
3	21	BAŞTAŞ Başkent Çim.	211.817.249
4	56	Firmpeks Kimya	211.812.855
5	160	Uğurdemir Hali	211.326.603
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7	-	BPO B-Plus Plastic	210.850.654
8	66	Kaplan Kardeşler Hali	208.518.475
9	87	Abdullahlar Plastik	207.932.745
10	-	Karadere Tarm Ürünleri	207.683.276
11	12	Bursa Çimento	207.034.124
12	3	Tekstil Sut Mamülleri	206.897.381
13	-	Kilimasan Klima San.	206.844.308
14	-	Durum Gıda San.	206.700.175
15	85	Cevher Döküm	206.625.159
16	-	Bekaert Kartepi Çelik	206.078.397
17	131	Poyraz Fıyaz Fındık	205.950.276
18	36	Santa Farma İlaç	204.937.178
19	6	Felda Ifco Gıda	204.329.204
20	108	Ersi Tekstil	204.211.700
21	127	Doğuş Yiyecek ve İçecek	204.157.642
22	22	Çetinkaya Mensucat	203.906.930
23	7	Yurtbay Seramik	203.806.551
24	14	Roma Plastik	203.649.961
25	-	AMATEKS	202.644.388
26	115	Akbel Sol	201.613.940
27	-	Oğan Gazetecilik A.Ş.	201.287.131
28	67	Siddik Kardeşler Haddetlik	200.344.687
29	33	SFC Entegre Orman Ürünleri	199.884.976
30	243	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	199.863.560
31	-	Mardin Çimento	199.692.786
32	+	Tat Nisasta İnşaat	199.052.079
33	199	Söğöten Seramik	197.659.495
34	114	Ayhanlar Yel Aşlamlama	197.050.301
35	+	Eskapet Fırın Ürünleri	196.922.853
36	135	P.M.S. Metal Profil	196.976.866
37	112	Argon Kimya	196.829.702
38	-	Adını açıklamadı	-
39	-	İSTON İstanbul Beton	196.490.069
40	-	Adını açıklamadı	-

İKİNCİ 500'DE EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK 10 KURULUŞ

2014	2013	Kuruluş	İhracat (Bin dolar)
1	144	Prekons Ins.	105.511
2	10	ATK Tekstil	103.469
3	5	Cevher Döküm	97.442
4	-	Demirer Kablo	88.671
5	16	Kardemir Tekstil	81.125
6	36	THY Ulus. Tekst.	80.464
7	9	Spot Tekstil	78.776
8	37	Beşler Gıda	78.598
9	9	Adını açıklamadı	-
10	21	Coreal Alüminyum	78.314

İKİNCİ 500'Ü EN KÂRLI KURULUŞ

2014	2013	Kuruluş	Domestik Kâr (TL)
1	-	ÇİMTAŞ Çelik	104.963.106
2	-	-	-
3	10	ÇİNKÖM Çinko	74.111.794
4	-	-	-
5	-	Mardin Çimento	69.112.151
6	189	Santa Farma	65.602.437
7	480	Farmamak Amhalaj	64.518.490
8	-	-	-
9	-	-	-
10	-	-	-

KÂR EDEN KURULUŞ SAYISI 426

2014 yılında Birinci 500'de olduğu gibi İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda da kar eden şirket sayısında belirgin bir artış olduğu görülüyor. 2014 yılında İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kar eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu. 2013 yılında kar eden kuruluş sayısı 377, zarar eden firma sayısı ise 123 olarak ortaya çıkmıştı. 2014 yılında zarar eden firma sayısı önemli ölçüde azalırken ve kar eden firma sayısı artarken, benzer eğilim Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda da yaşanmış ve 2014 yılında 417 firma kar açıklamıştı.

AR-GE ARTSA DA HALA AZ

İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu'nun gelirlerinden Ar-Ge harcamalarına ayırdıkları pay, önceki yıla göre çok daha düşük seviyede. 2014 yılında İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun Ar-Ge harcamaları yüzde 29,3 artarak 223,4 milyon TL olarak gerçekleşti. Şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge harcamalarına ayırdıkları pay sadece yüzde 0,3 gibi oldukça düşük seviyede.

YABANCI SERMAYELİLERDEN YÜKSEK PERFORMANS

İSO İkinci 500 içinde 71 yabancı sermaye paylı kuruluş yer alı. 2014 yılında yabancı sermaye paylı kuruluşların katma değer ile dönem kar ve zarar hariç diğer tüm göstergelerde İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki paylarında artış ortaya çıktı. 2014 yılında İSO İkinci 500 kapsamındaki 71 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışları içindeki payı, 2013 yılına göre 1,2 puan artarak yüzde 14,7 oldu. Yabancı sermaye paylı kuruluşlar 2014 yılında İSO İkinci 500 ihracatının yüzde 19'unu gerçekleştirdi. Bu oran 2013 yılında yüzde 17,8'di. Bu, Türkiye'nin ihracatının yüzde 135'ine denk geliyor. 2014 yılının ilk 10 sırasına yer bulan şirketlerin iç ihracatı 2013 yılı sıralamasının ilk 10 şirketi arasında bulunmasını dikkat çekti.

LİSTEYE 95 YENİ ŞİRKET GİRDİ

2014 yılında İkinci 500'ün Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013 yılında "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralamasında yer alırken, bu yıl İkinci 500'e giren 68 kuruluş ise geçen yılki İSO 1000 sıralamasından dışarıda gelemeyen firmaları gösterdi. Birinci 500 araştırmasında olduğu gibi İkinci 500 şirketlerinde de yeni katılma eğiliminin devam etmekte olduğu görülüyor. İkinci 500'de isimleri açıklanmasını istemeyen firma sayısı geçen yıla göre 30'dan 41'e çıktı. Yine bu araştırmada karını açıklamayan şirket sayısı yarıdan fazla (275) olurken, 187 şirket ise ihracatını açıklamadı. Çalışan sayısını kapatan şirket sayısı da 206 oldu.

'Finansman yönetiminde geçmiş yıllara göre daha başarılı oldular'

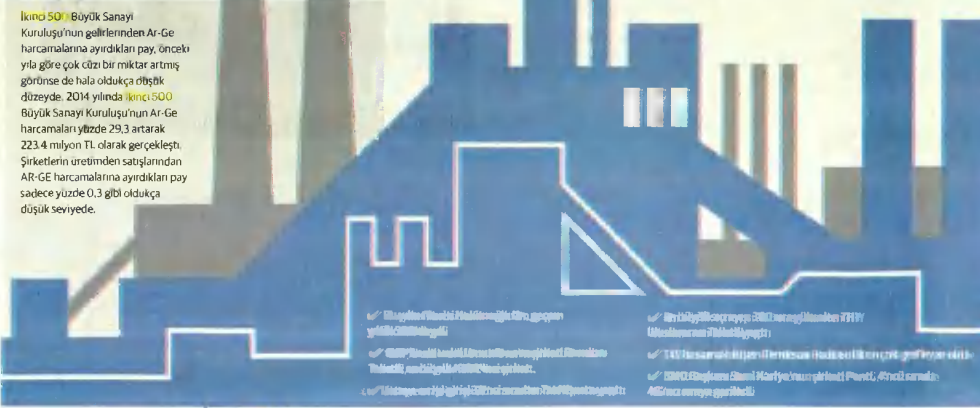
Araştırma sonuçlarıyla ilgili açıklamalarda bulunan İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, küçük şirketlerin 2014'te kut finansman kaynaklarını iyi kullandığını dile getirdi. İl 500 listesinde nazara İkinci 500'de daha KOBİ niteliği kuruluşların performansını mercek altına almaya çalıştıklarını kaydeden Başkan Bahçıvan, bu araştırmanın İkinci 500'de yer alan firmaların, sanayinin büyüme için büyük bir potansiyele taşıdığına işaret ettiğini kaydetti. İl 500 listesinde nazara İkinci 500'de daha KOBİ niteliği kuruluşların performansını mercek altına almaya çalıştıklarını kaydeden Başkan Bahçıvan, bu araştırmanın İkinci 500'de yer alan firmaların, sanayinin büyüme için büyük bir potansiyele taşıdığına işaret ettiğini kaydetti.

2014, geçen yıl da bu alanda yüzde 12,9'luk bir artışla enflasyonun üstünde bir performans sergiledi. İkinci 500'ün 2014 yılı kârlılık verileri ve finansal giderlerinde de olumlu bir tablo ile karşı karşıyayız. Bir önceki yıl finansal giderler yüzde 73 artan İkinci 500'ün büyük şirketin, 2014 yılında bu kayıplarını önemli ölçüde telafi ettikleri anlaşıyor. Şirketlerin finansman giderlerini yüzde 5 azaltmış olması bu anlamda sevindirici. Bu durum, İkinci 500'deki şirketlerin finansman yönetiminde başarılı olduklarını gösteriyor. İkinci 500'de bu oran yüzde 132'lerdedi."

Borçlar azalmaya başladı

"2013 yılında önceki yıla göre üretimden satışları yüzde 11,3 artıran İkinci

mücadele işidir,

Kârlılık ve gelirden abilerini solladılar

Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014'te hem faaliyet kârı hem de faaliyet dışı geliri ilk 500'den fazla artırdı. Şirketler faaliyet dışı gelirden elde ettiği kârı yüzde 106 yükseltti. 2014'teki kur ve faiz dalgalanına karşı kendini koruyan şirketler, faaliyet kârını yüzde 15 artırdı

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2014 yılı sonuçlarını açıkladı. İlk sıra Hekimoğlu Un'un bulunduğu üretimden satışları yüzde 12.9 artışla 71.8 milyar lirayı buldu. Şirketlerin esas faaliyet kârı yüzde 15 artarak 6.2 milyar liraya çıkarken, faaliyet kâr oranı yüzde 7.5 oldu. Bu oran Birinci 500 Büyük'te yüzde 6.4 gerçekleşmişti. Üretim faaliyetleri dışı gelirlerdeki artışta da **ikinci 500**, ilk 500'den iyi performans gösterdi. Faaliyet dışı gelirler yüzde 219.3 artışla 736.5 milyon liraya yükseldi. İlk 500'de artış oranı yüzde 80 olmuştu. Faaliyet dışı gelirlerden elde edilen kâr yüzde 106 artarak, 4.5 milyar lira gerçekleşti, kambiyo kârları da yüzde 33 artarak 3.2 milyar TL'ye ulaştı.

SATIŞ KÂRLILIĞI 10 YILIN EN YÜKSEĞİ

İkinci 500 listesi için 2014'te Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (EBİTDA/ FAVÖK) 8.9 milyar lira olarak hesaplandı. FAVÖK/net satış oranı 2013 yılında yüzde 9.4 iken, 2014'te yüzde 10.9'a

yükseldi. Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda bu oran yüzde 10.7 gerçekleşmişti. **İkinci 500** Sanayi Kuruluşu'nda 2014 yılında yüzde 5.6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi.

BU YIL LİSTEDE 95 YENİ ŞİRKET YER ALDI

2013 yılına göre finansal giderleri yüzde 73 artan **İkinci 500** Büyük Şirket, 2014 yılında bu kayıpları önemli ölçüde telafi etti. Şirketler finansman giderlerini yüzde 5 azaltırken, borçlanma hızı da yavaşladı. Buna rağmen, borç/öz kaynak oranı yüzde 150'lerin üzerinde seyretti. Birinci 500'de bu oran yüzde 132 seviyesindeydi. Ayrıca bu yıl listeye 95 yeni şirket girdi.

İHRACATLARI YÜZDE 5.4 DÜŞTÜ

İkinci 500 büyük şirketin 2014 yılı ihracatı önceki yıla göre yüzde 5.4 düşerek, 9.5 milyar dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu oran ilk 500 Büyük listesinde yüzde 3.1 olmuştu.

Demirel ve Unakıtan'ın şirketleri en hızlı yükselenlerden oldu

Bu yıl en çok dikkat çeken şirket listeye ikinci sıradan giren ORMA Orman Mahsulleri İntegre oldu. 9'uncu Cumhurbaşkanı merhum Demirel'in ağabeyi Şevket Demirel'in başkanı olduğu şirket 2014'te 182 sıra atlayarak 211.9 milyon TL'lik satış gerçekleştirdi. Eski Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın oğlu Abdullah Unakıtan'ın şirketi A.B Gıda da 192'ncilikten 91'inciğe yükseldi. Hızlı yükselenler arasında son dönemde peş peş yaptığı satın almalarla dikkat çeken Doğuş Grubu'nun Doğuş Yiyecek İçecek şirketi de yer aldı. 21'inciğe yükselen şirket 201 milyon TL'lik satış yaptı.

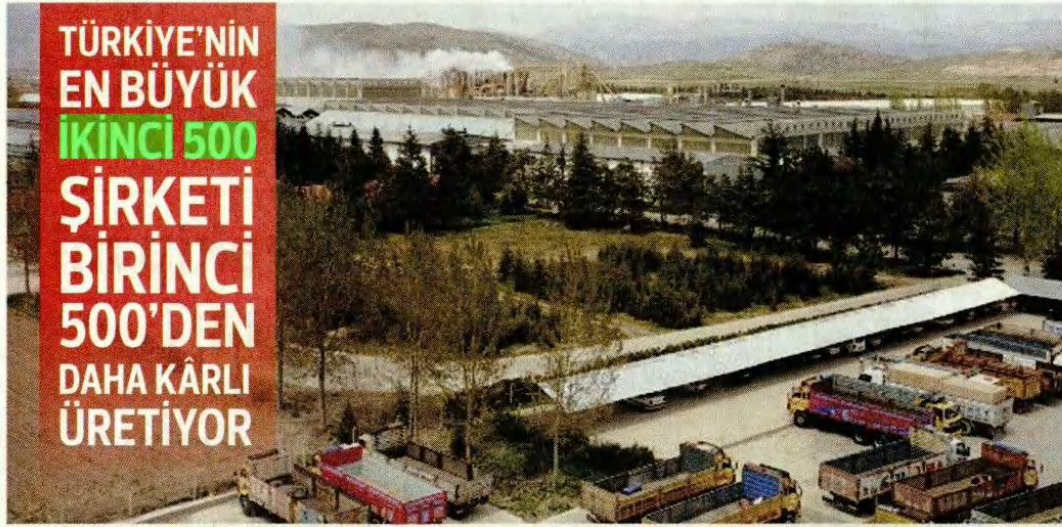
49 ŞİRKET DAHA KÂRLILAR ARASINA KATILDI

EN YÜKSEK FAALİYET DIŞI GELİR İÇECEKÇİNİN OLDU

İkinci 500 listesinde yer alan şirketler arasında faaliyet kârının net satış oranı en yüksek sektör madencilik ve taş ocaklığı oldu. Yüzde 24.3 kârlılık elde eden bu sektörü, yüzde 14.5 ile mobilya imalatı izledi. Faaliyet

kârının net satış oranı en düşük sektör ise yüzde 1.1 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı oldu. Üretim faaliyeti dışındaki gelirlere bakıldığında ise faaliyet dışı gelirinin net satış oranı en yüksek sektör yüzde 11.1 ile içeceklerin imalatı oldu. Bu oranın en düşük olduğu sektör ise yüzde 0.7 ile bilgisayar, elektronik ve optik ürünler olarak ortaya çıktı.

TÜRKİYE'NİN
EN BÜYÜK
İKİNCİ 500
ŞİRKETİ
BİRİNCİ
500'DEN
DAHA KÂRLI
ÜRETİYOR

KÂRLARINI GİZLEDİLER

Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** sanayi şirketi 2014'te faaliyet kârını yüzde 15 arttırırken, satış kârlılığını yüzde 5.6'ya yükselterek son 10 yılın en yüksek oranını yakaladı. Ancak **ikinci 500**'deki 275 şirket, kâr verilerini gizlemeyi tercih etti.

Şebnem TURHAN

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** büyük sanayi kuruluşu araştırması sonuçları açıklandı. Araştırma sonuçları birinci 500 şirketlerinde olduğu gibi **ikinci 500** şirketlerinin de gizliliği tercih ettiğini ortaya koydu. **İkinci 500**'de isminin açıklanmasını istemeyen firma sayısı 2013'te 30 iken 2014'te 41'e çıktı. Yine bu araştırmada kârını açıklamayan şirket sayısı yarıdan 275 olurken, 187 şirket ise ihracatını açıklamadı. Çalışan sayısını kapatan şirket sayısı da 206 oldu. **İkinci 500**'deki şirketlerin en dikkat çeken özelliği ise birinci 500'e göre kârlılıklarının daha yüksek olması. 2014'te İSO **ikinci 500** şirketleri yüzde 7.5 faaliyet kârına sahip olurken bu oran birinci 500 şirketlerinde yüzde 6.4'tü.

BİRİNCİ 500'DEN DÜŞTÜ

İSO araştırmasının sonuçlarına göre **ikinci 500** şirketleri 2014'te 2013'e göre göre üretimden satışlarını yüzde 12.9 artırdı ve 71.8 milyar TL'ye çıkardı. Net satışlardan da yüzde 11.3'lük artışla 81.9 milyar TL gelir elde edildi. Üretimden satışlara göre birinciliği, 2013'te birinci 500 içinde 492'nci sırada yer alan Hekimoğlu Un Fabrikası 212.6 milyon lira ile aldı. İkinci, 211.9 milyar TL'lik üretimden satışıyla, 2013'te

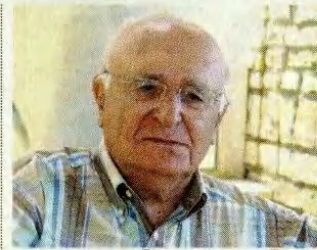
İKİNCİ 500'ÜN İLK 10 ŞİRKETİ

2014	2013	Kuruluşlar	Üretimden satışlar (bin TL)
1	-	Hekimoğlu Un	212.578
2	184	ORMA Orman Mahsulleri	211.926
3	21	Başkent Çimento	211.817
4	56	Frimpeks Kinyo	211.812
5	160	Uğurdemir Hali	211.326
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908
7	-	B-Plas Plastic	210.850
8	66	Kaplan Kardeşler Hali	208.518
9	87	Abdiogulları Ambalaj	207.932
10	-	Karadere Tarım	207.693

184'üncü sırada yer alan ORMA Orman Mahsulleri oldu. Bu yılın üçüncüsü ise 211.8 milyon TL'lik üretimden satış ile BAŞTAŞ Başkent Çimento. Bu kuruluş 2013'te **ikinci 500** arasında 21'inci sırada yer almıştı. Dönem kâr ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif kârlılığını da 2014 yılında son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5.5'e çıkaran **ikinci 500** şirketleri, öz kaynak kârlılığını da yüzde 13.9'a yükselterek on yılın en yüksek seviyesini yakaladı.

ÜRETİM DIŞI GELİRLER

İkinci 500'ün üretim faaliyetleri dışı net gelirleri, 2013'te yüzde 153.2 azalmıştı. 2014'te yüzde 219.3 artışla 736.5 milyon TL oldu. 2014'te **ikinci 500** içinde kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu.

DEMİREL'İN DÖNÜŞÜ

İSO **ikinci 500** listesinde tam 182 sıra birden yükselerek ikinciliği alan ORMA Orman Mahsulleri bu başarıyı ihracatla yakaladı. Satışlarını 2013'i göre yüzde 54.26 artıran şirket yonca levha ihracatını ise yüzde 3 bin 981 artırmayı başardı. Üç ana üretim grubundan yonca levha üretimi yüzde 24.43, melaminli kağıt üretimi yüzde 67.85, MK yonga levha üretimi ise yüzde 66.65 arttı. Merhum 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in kardeşi Şevket Demirel'in yönetim kurulu başkanı olduğu şirket büyük bir sıçrama gerçekleştirdi. 2014 yılında artırdığı üretimini ihracata yöneltti. Hiç ihracat yapmadığı İtalya, Romanya, Fas ve Rusya gibi ülkelere ihracata başlayan, Bulgaristan, Azerbaycan, İran, Gürcistan, Lübnan gibi ihracat pazarlarına satışlarını ikiye katlayan şirket başarıyı da yakaladı.

İSO, Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu açıkladı

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), geçen ay kamuoyu ile paylaştığı 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014' araştırmasının ardından, 'Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014' araştırmasını da açıkladı. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 12,9 artırarak, 71,8 milyar TL'ye çıkarırken, net satışlardan da yüzde 11,3'lük artışla 81,9 milyar TL elde etti. Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırmasında ilk sırayı, 2013 yılında Birinci 500 içinde 492'inci sırada yer alan Hekimoğlu Un Fabrikası 212,6 milyon TL'lik üretimden satışı ile yer aldı. İkinci sırada, 211,9 milyar TL'lik üretimden satışıyla, bir önceki sıralamada 184'üncü sırada yer alan ORMA Orman Mahsulleri bulunuyor. Bu yılın İkinci 500'ünün üçüncü sırası ise 211,8 milyon TL'lik üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento'nun oldu. Bu kuruluş 2013 yılında İkinci 500 arasında 21. sırada yer almıştı.

Türk şirketleri HEYECANLI

İSTANBUL Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, "İran'a uygulanan ambargoların kalkmasıyla birlikte ikili ticari ilişkilerimiz yeni bir ivme kazanacaktır. Anlaşma öncesi özel sektörümüz uygulanan ambargolar nedeniyle İran'la ekonomik ilişkilerde tereddüt ve korkular yaşamaktaydı. İşte bu anlaşmayla bu olumsuz hava geride kalıyor" değerlendirmesinde bulundu. Bahçivan, şunları kaydetti: "İran büyük nüfusu ve pazarıyla dayanıklı tüketim malları başta olmak üzere Türkiye'ye birçok sektör için yeni fırsatlar sunacak" diye konuştu.

İSO İkinci 500 Büyük Firma Araştırması bize ne diyor?

İstanbul Sanayi Odası'nın geleneksel Türkiye'nin En Büyük 500 Firması Araştırması, geçen ay açıklanmıştı. Dün açıklanan 2. En Büyük 500 Firma Araştırması'yla, nispeten daha KOBİ nitelikli şirketlerin 2014 performansları mercek altına alındı.

İSO İkinci 500'ü, hem bir önceki yıla, hem de ilk 500'le karşılaştırdığımda, benim kayda değer bulduğum noktalar şunlar:

■ İkinci 500'de ilk 10'da yer alan şirketlerin hiçbiri, geçen yılki sıralamada ilk 10'da yer almıyor. Bu 500 şirketin 95'i, yani neredeyse beşte biri listeye yeni girmiş; bunlardan 27'si 2013'te ilk 500'deyken irtifa kaybederek, 68 şirket ise İSO 1000 sıralamasının dışından gelerek... Anlayacağınız önceki yıllara oranla ciddi bir hareketlilik söz konusu.

İleri teknoloji % 4.3

■ İkinci 500 büyük şirket, teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer açısından incelendiğinde durum, birinci 500'deki dağılımdan bir nebze daha iyi. Şöyle ki: İlk 500'de düşük ve orta-düşük teknolojilerin, yaratılan katma değerdeki payı % 77'yken, İkinci 500'de bu oran % 72. Orta-yüksek ve yüksek teknolojilerle yaratılan katma değerde ise fark küçükler lehine daha da açılıyor: İlk 500'de oran % 22'yken İkinci 500'de % 31. Ancak salt yüksek teknolojiyi ele alırsak ilk 500'de %

2.6'dan % 3.2'ye bir ilerlemeye karşılık İkinci 500'de % 4.6'dan % 4.3'e bir gerileme var.

Ar-Ge...

■ Ar-Ge harcamaları ise maalesef tam anlamıyla yerlerde sürünüyor. İkinci 500

büyük sanayi kuruluşunun gelirlerinden Ar-Ge'ye ayırdıkları pay, sadece % 0.31. En büyük 500'de bu oran % 0.74, Türkiye genelinde % 0.91. Hal böyleyken ihrac ürünlerimizin kilogram fiyatını 1.6 dolardan 3-4 dolara yükseltebilmemiz, maalesef uzak bir hayal gibi duruyor.

Neyse ki oto yan sanayi gibi ihracatının kilogram fiyatını 6 dolara yükseltmiş olan, az sayıdaki sektörlerimiz de var ve yapılan ihracat da öyle az-buz değil; 9.1 milyar dolar, toplam ihracatımızın 17'de 1'i. Bu tür istisnalar olmasa, ihracatın kilo fiyatı 1.5 doların da altında olurdu...

Tek başına Apple

İSO Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay, en büyük 500 sanayi kuruluşunun 2014 yılı toplam 473 milyar TL'lik cirosu için "500 şirketimizi tek bir işletme saysak, ancak 180 milyar dolarlık bir üretimden satışa ulaşabiliyor. Bu sonuçla bizim 500 büyüğün satışları, ABD'li Apple'ın tek başına yaptığı ciro kadar" demişti. İkinci büyük 500 sanayi kuruluşunun toplam 82 milyar TL'lik 2014 cirosu için acaba nasıl bir karşılaştırma yapar?

KÜÇÜKLER KÂRDA FARK ATTI

Birinci Hekimoğlu Un

İstanbul Sanayi Odası

(ISO), **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının 2014 sonuçlarını açıkladı. **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu, bir önceki yıla göre net satışlarını yüzde 11.3 artırarak 81.905 milyar liraya çıkardı. Listede ilk sırayı, 212.6 milyon lira üretimden satışı ile 2013'te Birinci 500 içinde 492'nci olan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı. İkinci ise 211.9 milyar lira ile ORMA Orman Mahsulleri oldu.

İlk 500'de gerilemişti

Üçüncü sırada 211.8 milyon lira ile BAŞTAŞ Başkent Çimento yer aldı. **İkinci 500**'ün üretimden satışları 2014'te yüzde 12.9 artarak 71.8 milyar lirayı buldu. 2013'te esas faaliyet kârını 5.3 milyar liraya çıkararak yüzde 50'ye yakın artıran firmaların 2014 faaliyet kârı yüzde 15 artışla 6.2 milyar lira oldu. **ISO İkinci 500** 2014'te yüzde 7.5 faaliyet kârı elde etti. Birinci 500'ün 2014 faaliyet kârı yüzde 8'den yüzde 6.4'e gerilemişti.

ISO'nun çalışmasında, İkinci 500'deki firmaların potansiyeline dikkat çekilerek bu firmaların desteklenmesi gerektiği belirtildi.

Erdal Bahçıvan

Büyük potansiyel var

ISO Başkanı **Erdal Bahçıvan** yaptığı değerlendirmede, küçük şirketlerin 2014'te kârlı finansman kaynaklarını iyi kullandığını söyledi. **İkinci 500**'de yer alan firmaların sanayinin ihtiyaç duyduğu atılım için büyük potansiyel taşıdığını dile getiren Bahçıvan, "Bu firmaların yönlendirilmeleri ve desteklenmeleri halinde Türkiye ekonomisi için çok daha yüksek ve kaliteli katkı oluşturabiliriz" ifadelerini kullandı.

2014 yılında ISO İkinci 500 içinden ilk 20 firma

2014	2013	Kuruluş	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	-	Hekimoğlu Un	212.578.183
2	184	ORMA Orman	211.926.909
3	21	Başkent Çimento	211.817.249
4	56	Frimpeks Kimya	211.812.855
5	160	Uğurdemir Halı	211.326.603
6	29	SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7	-	BPO B-Plas	210.850.654
8	66	Kaplan Kardeşler	208.518.475
9	87	Abdioğulları	207.932.745
10	-	Karadere Tarım	207.693.276
11	12	Bursa Çimento	207.034.124
12	3	Teksüt	206.897.381
13	-	Klimasan	206.844.308
14	-	Durum Gıda	206.700.175
15	85	Cevher Döküm	206.625.159
16	-	Bekaert Kartepe	206.078.397
17	131	Poyraz Fındık	205.950.276
18	36	Santa Farma İlaç	204.937.178
19	6	Felda İffco Gıda	204.329.204
20	108	Eruslu Tekstil	204.211.700

İSO'nun küçüklükleri 'esas'lı çıktı

İSO'nun İkinci 500'ü, büyüklerinin aksine esas faaliyeti olan üretimden kazanmaya ağırlık verdi. Listedeki şirketlerin faaliyet dışı geliri 2012'ye göre yarı yarıya azaldı. Üretimden satışlar % 13 arttı. İkinci 500'ün birincisi ise Hekimoğlu Un

2014'TE Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde olduğu gibi İkinci 500'de de kâr eden şirket sayısında belirgin bir artış olduğu görülüyor. Geçen yıl İkinci 500 sıralamasında kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar edenlerinki ise 74 oldu. 2013'te ise bu rakamlar sırasıyla 377 ve 123'tü. İSO'nun ilk 500 kuruluşunda üretim dışı faaliyetlerden gelen gelirler artmıştı. İlk 500'ün 2013'teki faaliyet dışı gelirleri 7,5 milyar lira iken, 2014'te 13,6 milyar liraya ulaştı. Faaliyet dışı gelirlerin kâra oranı da yüzde 50,3'e çıkarak yine 2008'den sonra rekor kırdı.

Kâr eden
şirket sayısı
arttı

İkinci 500 listesinin ilk 10'u

Şirket satışlar	Üretimden (Milyon TL)
1- Hekimoğlu Un	212.578.183
2-ORMA Orman	211.926.909
3-BAŞTAŞ Çimento	211.817.249
4-Frimpeks	211.812.855
5-Uğurdemir Halı	211.326.603
6-SCA Yıldız Kağıt	210.908.196
7-BPO Plastic	210.850.654
8-Kaplan Halı	208.518.475
9-Abdioğulları Plastik	207.932.745
10-Karadere Tarım	207.693.276

Finansman
giderleri
azaldı,
kârlılık
arttı

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, sonuçları şöyle değerlendirdi: "2013'te finansal giderleri yüzde 73 artan İkinci 500 listesindeki şirketlerin, geçen yıl bunu telafi ettikleri anlaşılıyor. Finansman giderleri de yüzde 5 azalırken borçlanma hızı yavaşladı. Satışlarda kârlılık oranı yüzde 5,6, özkaynakta ise yüzde 13,9'a yükselerek 10 yılın zirvesine çıktı."

İstanbul Sanayi Odası'nın üretimden satışlara göre belirlediği ve KOBİ'lerin yer aldığı İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırması, küçüklüklerin büyüklere göre üretime daha fazla ağırlık verdiğini ortaya çıkardı. İkinci 500 araştırmasında dikkat çeken göstergelerin başında, şirketlerin üretim faaliyeti dışındaki gelirlerinde yaşanan artış geliyor. Listede yer alan firmaların faaliyet dışı gelirleri 2014'te 736,5 milyon TL oldu. Bu rakam, 2012'de 1,2 milyar TL'ydі.

HEKİMOĞLU İLK SIRADA

Araştırmaya göre, İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014'te üretimden satışlarını bir önceki yıla göre yüzde 12,9 artırarak 71,8 milyar TL'ye çıkarırken, net satışlardan da yüzde 11,3'lük artışla 81,9 milyar TL elde etti.

Üretimden satışlara göre bu yıl listenin ilk sırasında, 212,6 milyon liralık ciroyla 2013'te 492'nci durumda olan Hekimoğlu Un Fabrikası var. İkinci sırada ise 211,9 milyon TL'yle ORMA A.Ş. bulunuyor. İkinci 500'ün üçüncü sırası ise 211,8 milyon TL'lik üretimden satışı ile BAŞTAŞ Çimento'nun oldu.

Araştırmanın sonuçlarını yazılı olarak açıklayan İSO Başkanı Erdal Bahçivan, 2014 verilerinde ilk göze çarpan sonucun esas faaliyet kârlarındaki istikrarlı artış olduğunu belirtti. Bahçivan listedeki şirketlerin faaliyet kârında geçen yıl 2013'e göre yüzde 12,9'luk bir artış yakaladığını açıkladı.

Sanayinin 'İkinci 500'ü 2014'te mali dalgalanmayı iyi yönetti

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun cirosu yüzde 12.9 artarak 71.8 milyara yükseldi. ISO Başkanı Bahçıvan "Küçük şirketlerimiz, 2014'te kit finansman kaynaklarını iyi kullandı" dedi.

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (ISO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırması sonuçlarına göre, 2014 yılında İkinci 500'ün üretimden satışları bir önceki yıla göre yüzde 12.9 artışla 71.8 milyar liraya, net satışları da yüzde 11.3 artışla 81.9 milyar liraya yükseldi. Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014 araştırmasında ilk sırayı, 2013 yılında Birinci 500 içinde 492. sırada yer alan Hekimoğlu Un Fabrikası 212.6 milyon liralık üretimden satışı ile yer aldı.

Kâr eden şirket sayısı arttı

Bilanço hanelerinde kar yazan şirket sayısında 2013 yılında İkinci 500 Büyük'te de Birinci 500'deki gibi bir azalma olmuştu. 2014'te ise Birinci 500'de olduğu gibi İkinci 500'de de kar eden şirket sayısında belirgin bir artış kaydedildi. İkinci 500 içinde 2014 yılında kar eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu.

İkinci 500'ün lideri Hekimoğlu Un		
Sıra	Şirket	Üretimden Satışlar (Milyon TL)
1	Hekimoğlu Un	212.5
2	ORMA Orman Mah.	211.9
3	BASTAS Baskent Cim.	211.8
4	Frimpeks Kımya	211.8
5	Uğurdemir Halı	211.3
6	SCA Yıldız	210.9
7	BPO B-Plas Plastic	210.8
8	Kaplan Kardeşler Halı	208.5
9	Abdioğulları Plastik	207.9
10	Karadere Tarım	207.6

2013 yılında kâr eden kuruluş sayısı 377, zarar eden firma sayısı ise 123 olarak ortaya çıkmıştı. İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı

Erdal Bahçıvan, küçük şirketlerin 2014'te kit finansman kaynaklarını iyi kullandığını bildirdi. Araştırmanın 2014 verilerine bakıldığında ilk göze çarpan sonuçlardan birinin esas faaliyet kârlarındaki istikrarlı artışın sürmesi olduğunu vurgulayan Bahçıvan, İkinci 500'ün 2014 yılı kârlılık verileri ve finansal giderlerinde de olumlu bir tablo olduğuna dikkati çekti.

95 yeni şirket girdi

İkinci 500'de 2014 yılında en çok ihracat gerçekleştiren kuruluş 105 milyon dolarla "Prekons İnşaat" oldu. Onu 103 milyon dolarla "ATK Tekstil" ve 97 milyon dolarla "Cevher Döküm" izledi. İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 2014 yılında 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013 yılında "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" arasında yer alırken, bu yıl İkinci 500'e geriledi. 68 kuruluş ise geçen yılki ISO 1.000 sıralamasının dışından gelecek sıralamaya girdi.

Küçükler destekle büyüyecek

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, bu sonuçların, küçük şirketlerin kısıtlı finansman kaynaklarını iyi kullandığını gösterdiğini söyledi. Bahçivan, "Araştırma sonuçları, **İkinci 500**'deki firmaların sanayinin ihtiyaç duyduğu atılım için büyük potansiyel taşıdığını gösterdi. **İkinci 500**'de daha KOBİ nitelikli kuruluşların performanslarını mercek altına almaya çalışıyoruz. Dolayısıyla bu şirketler yönlendirilmeleri ve desteklenmeleri halinde Türkiye ekonomisi için daha yüksek ve kaliteli katkı sağlayacaklardır" dedi.

AĞIRLIKLIL OLARAK, ÜRETİMLE KAZANDILAR

İkinci 500'ün kârı 10 yılın zirvesinde

Toplamda 8.9 milyar lira üretimden satış gelirine ulaşan 'İkinci 500' Büyük Sanayi Kuruluşt, kârlılıkta son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaştı

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşt, net faaliyetleri ve faaliyet dışı gelirleri sayesinde kârlılıkta son 10 yılın zirvesine çıktı. Şirketlerin 2014 sonuçlarına göre belirlenen listenin zirvesinde, geçen yıl "İlk 500"ün 492'ncisi olan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı. Şirket, 212.6 milyon liralık 'üretimden satış' ile birinci oldu. İkinci sırada 211.9 milyon lira üretimden satış yapan ORMA Orman Mahsulleri yer aldı. Şirket, bir önceki yıl 184'üncü sıradaydı. BASTAŞ Başkent Çimento da listenin üçüncü sırasında yer aldı. İhlas Holding şirketlerinden İhlas Gazetecilik 459, İhlas Ev Aletleri de 484'üncü sıradan listeye girdi.

ÖZKAYNAK SIKINTISI

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşunda, 2014'te Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr 8.9 milyar lira olarak hesaplandı. 2014'te yüzde 5.6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi. En büyük 500 Büyük Sanayi Kuruluşt da, ilk 500 gibi üretim dışı faaliyetlerden; yani menkul kıymet ve diğer yatırım araçlarından önemli miktarda gelir elde etti. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013 yılında yüzde 153.2 azalırken, 2014'te yüzde 219.3'lük artışla 736.5 milyon liraya yükseldi. Bu tutar, 2012 yılındaki 1.2 milyar liralık üretim faaliyeti dışı gelirin oldukça altında kaldı. Söz konusu kuruluşların önemli sıkıntılardan biri, borç-öz kaynak dağılımı oldu. Bir önceki yıl toplam varlıklar içerisinde borçlarının oranı yüzde 61.2'ye kadar çıkan İkinci 500'ün öz kaynak kullanımı, yüzde 39.8'e ulaştı. Bu da borç bağımlılığının sürdüğünü gösterdi.

KÂR EDENLER ARTTI

2014 verilerine göre İkinci 500'de kâr eden şirket sayısında belirgin artış görüldü. İkinci 500 içinde 2014 yılında kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu. 2013 yılında, 377 kuruluş kâr, 123 kuruluş zarar ettmişti. Araştırma, geliştirme ve yeniliğe yatırımlar 3'te bir oranında arttı. 500 şirket 2000 yeni işe alım yaparken, ihracatlarının yerinde saydığı dikkat çekti.

1-HEKİMOĞLU UN	212.578.183
2- ORMA ORMAN	211.926.909
3- BASTAŞ	211.817.249
4- FRİMPEKS KİMYA	211.812.855
5- UĞURDEMİR HALI	211.326.603
6- SCA YILDIZ KAĞIT	210.908.196
7- BPO B-PLAS	210.850.654
8- KAPLAN HALI	208.518.475
9- ABDİOĞULLARI	207.932.745
10- KARADERE TARIM	207.693.276

İKİNCİ 500 GÖZ DOLDURDU

İSO'nun İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesinin lideri Hekimoğlu Un oldu. **İSO Başkanı, İkinci 500**'ün üretimden satış konusunda üstün bir performans sergilediğini söyledi.

Erdal Bahçıvan

TÜRKİYE'NİN İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, sıralamasında ilk üç sırayı Hekimoğlu Un, ORMA Orman Mahsulleri ve Başkent Çimento aldı. **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)**, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2014" araştırması sonuçlarına göre, 2014 yılında **ikinci 500**'ün üretimden satışları bir önceki yıla göre yüzde 12.9 artışla 71.8 milyar liraya, net satışları da yüzde 11.3 artışla 81.9 milyar liraya yükseldi. Sıralamaya 2014 yılında 95 yeni şirket girdi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bah-**

çıvan, küçük şirketlerin 2014'te kıt finansman kaynaklarını iyi kullandığını bildirdi.

ÜSTÜN PERFORMANS

Araştırmanın 2014 verilerine bakıldığında ilk göze çarpan sonuçlardan birinin esas faaliyet kârlarındaki istikrarlı artışın sürmesi olduğunu vurgulayan Bahçıvan, 2013'te önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 11,3 artıran **İkinci 500**'ün geçen yıl da bu alanda yüzde 12,9'luk bir artışla enflasyonun üstünde bir performans sergilediğini ifade etti.

İstihdamı iskalayarak kârlılık rekoru kırdılar

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014'de satış, aktif ve özkaynak kârlılığında son 10 yılın en yüksek oranını yakalarken, sadece 2 bin yeni istihdam sağladı

Erdal Bahçivan

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasının 2014 yılı sonuçları açıklandı. ISO İkinci 500 Sanayi Kuruluşu'nda 2014 yılında yüzde 5.6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi. 2014 yılında aktif ve özkaynak kârlılıklarında da 10 yılın en iyi rakamları yakalandı. Kâr eden kuruluş sayısı 426'ya yükselirken, yaratılan yeni istihdam sayısı 2 binin altında kalması dikkat çekti. İkinci 500'te ilk sırayı, 212.6

milyon liralık üretimden satışı ile 2013 yılı çalışmasında Birinci 500 içinde 492'nci sırada bulunan Hekimoğlu Un Fabrikası aldı. İkinci sırada 211.9 milyon liralık üretimden satışıyla, bir önceki yılki sıralamada 184'üncü olan ORMA Orman Mahsulleri yer alırken, onu 211.8 milyon liralık üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento izledi.

275 şirket kârını gizledi

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014

yılında yüzde 12.9'luk artışla 71.8 milyar lirayı buldu. Esas faaliyet kârı yüzde 15'lik artışla 6.2 milyar lira oldu. Faaliyet kârı yüzde 6.4'den yüzde 7.5'e çıktı. İkinci 500'ün geçen yıl dikkat çeken mali göstergelerinden biri de üretim faaliyetleri dışındaki gelirlerindeki artış oldu. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013'de yüzde 153.2 oranında azalırken, 2014'te yüzde 219.3'lük artışla 736.5 milyon liraya yükseldi. İkinci 500, bilanço büyümesini daha çok öz kaynaklarıyla gerçekleştirdi. Bu da finansal kaldıraç oranının iyileştiğini gösterdi.

71 yabancı sermaye paylı kuruluşun toplam üretimden satışlar içindeki payı, 2013 yılına göre 1.2 puan artarak yüzde 14.7 oldu. İsmi-nin açıklanmasını istemeyen firma sayısı 41'e çıktı. 275 şirket karını, 187 şirket ise ihracatını açıklamadı. Çalışan sayısını kapatan şirket sayısı da 206 oldu.

Küçükler kıt kaynakları iyi kullandı

SONUÇLARI değerlendiren ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Araştırmada ilk göze çarpan sonuçlardan biri esas faaliyet kârlılığında istikrarlı artışın sürmekte olduğudur. 2013'de önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 11.3 artıran İkinci 500, geçen yıl da bu

alandaki yüzde 12.9'luk bir artışla enflasyonun üstünde bir performans sergiledi. İkinci 500'ün borçlanma hızının 2014'te yavaşladığını görüyoruz. Bu veri, kaynak kıt olunca, şirketlerin işletme sermayesini daha iyi kullanmaya başladıklarını göstermesi açısından sevindirici" dedi.

500 SANAYİ KURULUŞUNUN SATIŞI 71,8 MİLYAR LİRA

İkinci 500'ün lideri Hekimoğlu

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 2014 yılı İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında ilk sırayı 212,6 milyon liralık üretimden satışla Hekimoğlu Un aldı. Hekimoğlu Un'u ORMA ve Başkent Çimento (BAŞTAŞ) takip etti

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014 yılı araştırmasında ilk sırayı Hekimoğlu Un aldı. İSO, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasının 2014 yılı sonuçlarını açıkladı.

Bir önceki yıla göre net satışları yüzde 11,3 artırarak 81,905 milyar liraya çıkaran İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasında ilk sırayı, 212,6 milyon liralık üretimden satışı ile 2013 yılı çalışmasında Birinci 500 içinde 492. sırada bulunan "Hekimoğlu Un Fabrikası" aldı.

2. sırada 211,9 milyar liralık üretimden satışıyla, bir önceki yılki sıralamada 184 olan ORMA Orman Mahsulleri yer alırken, onu 211,8 milyon liralık üretimden satışı ile BAŞTAŞ Başkent Çimento izledi.

CİRO YÜZDE 13 ARTTI

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014 yılında yüzde 12,9'luk artışla 71,8 milyar lirayı buldu. Şirketlerin esas faaliyet kârlılıklarına bakıldığında, 2013 yılında esas faaliyet kârını 5,3 milyar liraya çıkararak yüzde 50'ye yakın artıran İkinci 500 Büyük kuruluşun geçen yılı esas faaliyet kârı yüzde

15'lik artışla 6,2 milyar lira oldu.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014 yılında yüzde 7,5 faaliyet kârı elde etti. Bu oran, Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda yüzde 6,4 olarak gerçekleşmişti.

FAALİYET DIŞI KÂRLAR

İkinci 500'ün geçen yıl dikkat çeken mali göstergelerinden biri de üretim faaliyetleri dışındaki gelirlerindeki artış oldu. Üretim faaliyeti dışındaki net gelirler 2013 yılında yüzde 153,2 oranında azalırken, 2014'te yüzde 219,3'lük artışla 736,5 milyon

liraya yükseldi. Açıklamada 2014 yılında üretim dışı faaliyetlerden yeniden gelir elde edildiği görülmekle birlikte, bu gelirin 2012'te 1,2 milyar liralık üretim faaliyeti dışı gelirin oldukça altında olduğu ifade edildi.

İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda 2014'te Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (EBİTDA/FAVÖK) 8,9 milyar lira olarak hesaplandı. İkinci 500 kuruluşlarının FAVÖK/net satışlar oranı 2013 yılında yüzde 9,4 iken, 2014'te yüzde 10,9'a yükseldi. Birinci 500 Büyük Sana-

yi Kuruluşu'nda bu oran yüzde 10,7 olarak gerçekleşmişti.

10 YILIN EN YÜKSEĞİ

İSO İkinci 500 Sanayi Kuruluşu'nda 2014 yılında yüzde 5,6'ya yükselen satış kârlılığı, son 10 yılın en yüksek oranı olarak kaydedildi.

Dönem kâr ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif kârlılığını da 2014'te son 10 yılın en yüksek oranı olan yüzde 5,5'e çıkaran İkinci 500 şirketleri, öz kaynak kârlılığını da yüzde 13,9'a yükselterek son on yılın en yüksek seviyesini yakaladı.

İkinci 500'ün borçları arttı

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2014 yılı araştırmasına göre, İkinci 500 şirketlerinin toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, öz kaynakları yüzde 17,4, toplam borçları ise yüzde 12,7 yükseldi. İSO'dan yapılan açıklamaya göre, İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda öz kaynakların toplam varlıklar içindeki payı 2007 yılında yüzde 47,6 iken, 2013 yılında yüzde 38,8'e kadar inmişti. Aynı dönemde toplam borçların toplam varlıklar içindeki payı ise yüzde 52,4'ten yüzde 61,2'ye yükselmişti. 2014 yılında ise öz kaynakların toplam varlıklar içindeki payı yüzde 39,8'e çıktı. Ancak bu oran hâlâ sürdürülebilir bir borç/öz kaynak ilişkisi olmaktan uzak bulunuyor. **İstanbul / aa**

'Kur'dan güldü

ISO ikinci 500

İkinci 500 sanayi kuruluşu da kurdan kazançlı çıktı. Faaliyet dışı net gelirleri 2014'te yüzde 219'luk artışla 736.5 milyon liraya yükselirken, kar eden kuruluş 426'ya çıktı. Aktif karlılığını yüzde 5.5' ile son 10 yılın en yüksek oranına ulaştıran **ikinci 500**, istihdamı da 2 bin kişi artırdı. **ISO Başkanı** Bahçivan, "Küçük şirketlerimiz, kıt finansman kaynağını iyi kullandı" dedi.

Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** sanayi kuruluşu da kurdan kazançlı çıktı. **ISO İkinci 500**'ün faaliyet dışı net gelirleri 2014'te yüzde 219'luk artışla 736.5 milyon liraya yükseldi. Bu rakamın kardaki payı yüzde 16 olurken, kar eden kuruluş sayısı 426'ya çıktı. Aktif karlılığını yüzde 5.5' ile son 10 yılın en yüksek oranına ulaşan sanayi devleri, istihdamı da 2 bin kişi artırdı. **İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO)** "Türkiye'nin **İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu" 2014 yılı araştırmasına göre, toplam aktifler cari yüzde 14,5 artarken, öz kaynakları yüzde 17,4, toplam borçları ise yüzde 12,7 yükseldi. 2014 yılında ise öz kaynakların toplam varlıklar içindeki payı yüzde 39,8'e çıktı. Ancak bu oran hala sürdürülebilir bir borç/öz kaynak ilişkisi olmaktan uzak bulunuyor.

BORÇ ÖZKAYNAK DENGESİ DÜZELİYOR

İkinci 500 Büyük şirkette 2014 yılında toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, öz kaynaklar yüzde 17,4, toplam borçlar ise yüzde 12,7 yükseldi. **İkinci 500** kuruluşları, 2014 yılındaki bilanço büyümesini daha çok öz kaynaklarıyla gerçekleştirdi. Bu da **ISO İkinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun finansal kaldıraç oranının iyileştiğini gösterdi. **İkinci 500** şirketlerinin üretimden satışları 2014 yılında yüzde 12,9 büyürken, vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 106,2 arttı. **İkinci 500**'ün toplam borçlar/öz kaynaklar dengesinde son 10 yıldır öz

kaynaklar aleyhine oluşan bozulmanın geçen yıl biraz düzelmeye başladı. **ISO İkinci 500**'de toplam borç/öz kaynak oranı 2012 yılında 133,5 iken, 2013 yılında 25 puana yakın artarak 157,8 olmuştu. 2014 yılında ise bu oran 151,6'ya indi.

DÖVİZ CİNSİ BORÇLARDA SINIRLI BÜYÜME

Borç/öz kaynak oranının 2014 yılında gerilemesi, büyük ölçüde şirketlerin karlılık ve öz kaynak oluşturma olanaklarındaki iyileşmeden kaynaklandı. Bu oranın gerilemesinde döviz

cinsi borçların 2014 yılında daha sınırlı büyümesinin de etkisi oldu. **ISO İkinci 500** şirketlerinin öz kaynaklarının toplam varlıklar içindeki payı, 2014 yılında 1 puanlık artış gösterse de 2007 yılından bu yana yaşanan trendin tersine döndüğü söylenemiyor. **İkinci 500** içinde 2014 yılında kar eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu. 2013 yılında kar eden kuruluş sayısı 377, zarar eden firma sayısı ise 123 olarak ortaya çıkmıştı. Ar-Ge harcamaları da yüzde 29,3 arttı. **ISO İkinci 500** şirketleri bir önceki yıla göre 2014'te istihdamını yaklaşık 2 bin kişi artırdı. ■ **EKONOMİ SERVİSİ / İSTANBUL**

Listede yeni 95 şirket var

ISO İkinci 500'de 2014 yılında en çok ihracat gerçekleştiren kuruluş 105 milyon dolarla "Prekons İnşaat" oldu. Listeye ayrıca, 2014 yılında 95 yeni şirket girdi. 41 firmadan isminin açıklanmasını istemedi. **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan**, küçük şirketlerin 2014'te kıt finansman kaynaklarını iyi kullandığını bildirdi. Bahçivan, şunları söyledi: "Küçük şirketlerimiz, 2014'te kıt finansman kaynaklarını iyi kullandı. Kaynak kıt olunca, işletme sermayesinin daha iyi kullanılması sevindirici."

İKİNCİ 500 ŞAMPİYONLARI	
Hekimoğlu Un	212.578.183
ORMA Orman Ürünleri	211.926.909
BAŞTAŞ Başkent Çimento	211.817.249
Frimpeks Kimya ve Etiket	211.812.855
SCA Yıldız Kağıt	211.326.603
Uğurdemir Halı	210.908.196
Plas Plastic Omnium	210.850.654
Kaplan Kardeşler	208.518.475
Abdioğulları Plastik	207.932.745
Karadere Tarım Ürünleri	207.693.276

Erdal Bahçivan

Sanayide çarklar borçla dönüyor

İstanbul Sanayi Odası, Türkiye'nin en büyük **ikinci 500** sanayi kuruluşunu açıkladı. Listede yer alan sanayi devlerinin toplam borçları yüzde 12,7 oranında arttı. 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışlar ise 71,8 milyar TL'ye çıktı. Bu durum Türkiye'deki sanayi kuruluşlarının diğer ülkelerden farklı olarak, yüksek borç oranları ile faaliyetlerini sürdürdüğünü gösteriyor.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), 'Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu-2014' araştırması'nın sonuçlarını dün açıkladı. **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu, 2014 yılında bir önceki yıla göre üretimden satışlarını yüzde 12,9 artırarak, 71,8 milyar TL'ye çıkarırken, net satışlardan da yüzde 11,3'lük artışla 81,9 milyar TL elde etti.

Türkiye'de sanayi şirketleri için özkaynak kadar borçlanma olanakları da faaliyetlerin finansmanında önemli bir kaynak olarak kullanılıyor. **İSO** 1000'in sonuçlarına bu açıdan bakıldığında Türkiye'de şirketlerin en önemli sorunlarından biri olan ve yıllardır süren borçlanma/özkaynak ilişkisindeki dengesizlik, açıkça ortaya çıkıyor. **ikinci 500** araştırma sonuçları da ortaya koyuyor ki, Türkiye'nin sanayi kuruluşları, diğer ülke örneklerinden farklı olarak, daha yüksek finansal kaldıraçlar ile yani daha yüksek borç oranları ile faaliyetlerini sürdürüyor.

Üretimden satışlara göre yapılan Türkiye'nin **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında ilk sırayı, 2013'te Birinci 500 içinde Hekimoğlu Un Fabrikası 212,6 milyar TL'lik üretimden satış ile ikinci sırada, ORMA Orman Mahsulleri yer aldı. **ikinci 500** Büyük Sanayi

Kuruluşu'nda, 2014'te toplam aktifler cari olarak yüzde 14,5 artarken, özkaynaklar yüzde 17,4, toplam borçlar ise yüzde 12,7 oranında arttı. **İSO İkinci 500** kuruluşları, 2014'teki bilanço büyümesini daha çok özkaynakları ile gerçekleştirdi.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014'te yüzde 12,9 arttı. Vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 106,2 oranında arttı. **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretimden satışları 2014'te yüzde 12,9'luk bir artış ile 71,8 milyar TL'yi buldu.

ikinci 500'ün üretim faaliyeti dışı net gelirleri, 2013'te yüzde 153,2 oranında azalmışken, 2014'te yüzde 219,3 artarak 736,5 milyon TL oldu. 2014'te **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun içinde kâr eden kuruluş sayısı 426, zarar eden kuruluş sayısı ise 74 oldu.

2014'te **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu'nun Ar-Ge harcamaları 223 milyon 435 bin 174 TL oldu. Şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge harcamalarına ayırdıkları pay yüzde 0,3 gibi oldukça düşük. Dünyanın gelişmiş sanayi ülkelerinde şirketlerin üretimden satışlarından Ar-Ge harcamaları için ayırdıkları pay ise yüzde 6-8 arasında. **EKONOMİ SERVİSİ**

İSO 2014 **İKİNCİ 500** BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NDA İLK 10 ŞİRKET

2014 sıra	Şirket ismi	Üretimden satışlar (TL)
1	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	212.578.183
2	ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	211.926.909
3	BASTAS Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	211.817.249
4	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	211.812.855
5	Uğurdemir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	211.326.603
6	SCA Yıldız Kağıt ve Kişisel Bakım Üretim A.Ş.	210.908.196
7	BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	210.850.654
8	Kaplan Kardeşler Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	208.518.475
9	Abdiogulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	207.932.745
10	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	207.693.276

Kaynak: İSO

2014 yılında **ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 95 yeni şirket girdi. Bunlardan 27'si 2013 yılında 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' sıralamasında yer alırken bu yıl **ikinci 500**'e girdi. GRAFİK: ZAMAN, ABDULKERİM KESKİN